

Czas wychodzi codziennie, wyjąwszy niedziele i dni świąteczne.

Oddzielnie Nra Czasu, o ile zapas starczy, w Krakowie po 10 c., we Lwowie lub z przesyłką pocztową 12 c.

Prenumerata wynosi:

	na cały rok	na kwartał	na 1 miesiąc
Pocztą w państwie Austriackim	24 złr.	6 złr.	2 złr. 50 c.
Niemieckim	28 złr.	7 złr.	3 złr.
do Włoch, Francji, Anglii, Belgii, Szwajcarii, Turcji i innych państw należących do związku pocztowego	32 złr.	8 złr.	3 złr.

Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1go do ostatniego dnia w miesiącu. — Listy z pieniędzmi i przekazy pieniężne na prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać franco do Administracji Czasu w Krakowie. — Listy reklamacyjne nieopiewnotowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Listów niefrankowanych nie przyjmuje się.

Reklamów nadawanych nie zwraca się.

CZAS

Prenumeratę przyjmują:

Administracja „CZASU” w Krakowie, tudzież urzędy pocztowe. Miejscowa prenumerata: księgarnia S. A. Krzyżanowskiego, handel Nowakowski w Śukiennicach obok filii pocztowej. — **Ogłoszenia** (inseraty) przyjmuje się za opłatą od miejsca wiersza drukiem drobnym (petitowym) za pierwszy raz 10 c., za każdy następny raz po 5 c. — **Nadawanie** (na 3 strony dziennika) od miejsca wiersza drukiem drobnym po 80 c. za każdy raz. — **Dotaczenia** do „Czasu” (prospekta, cyt. kularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 1 złr. od 100 egz. dla miejscowych prenumerat. — **Należność** uprasza się naprzód nadesłać przed 100 egz. dla miejscowych prenumerat. — **Należność** przyjmują: we Lwowie Agencja „CZASU” w głównym składzie tytoniu Nr. 11 przy ul. Trybunalskiej L. 4; w Paryżu wygłoszenie p. Adam, Rue Clément 4; (prenumeratę p. W. Raczkowski, Faubourg Poissonière 83); w Wiedniu pp. Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu), A. Oppel, Stubenbastei Nr. 2, H. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze), H. Schalek, M. Dukes, M. Stern, tylko prenumeratę pp. H. Goldschmidt & C., w Frankfurtu n. M. G. L. Daube & C.

Ogłoszenie przedpłaty.

Z przesyłką pocztową w państwie

Austriackim na czerwiec . . . złr. 2:50

Od 1 czerw. do końca września . . . złr. 8—

Z przesyłką pocztową w państwie

Niemieckim na czerwiec . . . 6 marek

Od 1 czerwca do końca września 20 „

Prenumerata liczy się tylko

od pierwszego do ostatniego dnia

w miesiącu.

Kraków 4 czerwca.

Przegląd Polityczny.

Stanowczo więc sejm galicyjski nie zgrupował się w czerwcu. Nastąpiło to skutkiem opinii Wydziału krajowego, który znowu kierował się w tym nie tylko względem oszczędności, aby 20.000 złr. nie wyrzucił dla prostej formalności, ale także ta uwaga, aby posłów nie odrzucił od zajęć gospodarskich w porze bardzo dla rolników ważnej. Materiał ustawodawczy, przygotowany w komisjach sejmów przeszłorocznych, może być łatwo uratowany — jeśli w jesieni, gdy się Sejm zbierze na dłuższy czas — kilka pierwszych posiedzeń poświęconych zostanie zakończeniu spraw przeszłorocznych, i potem dopiero odbędzie się formalność zamknięcia dawnej, a otwarcia nowej sesji sejmowej. Przed postanowieniem Wydziału i ministerstwa, aby sejm w czerwcu nie zwoływał, docho- dziły nas głosy posłów z tem samem życzeniem.

Ze względu na treść przemówienia na posiedzeniu Izby poselskiej dnia 21 marca roku bieżącego, w którym poseł Kowalski wniósł pewne za- zażalenia na stosunki szkolne w Galicji, zaznacza- jącej między innemi, że w dwunajdziesiąt galicyjskich zakładach naukowych ogłaszano dopiero bezpośrednio przed rozpoczęciem roku szkolnego, które przedmioty mają być wykładane w polskim lub ruskim języku, zawezwał, jak pisał do dzien- nika lwowskiego, minister wyznać i oświecenia galicyjską Radę szkolną do wyłomnienia się z powyższych zarzutów, a zarazem do przedsta- wienia wniosku, jakimi środkami można dojść w przyszłości do dziełnego zastępu nauczycieli szkół ludowych z uwzględnieniem wykładowego języka ruskiego.

W ministerstwie wspólnem rozpoczęto przed- wstępne prace dla zastępowania przyszłorocznego budżetu wspólnego. Szczególnie ożywiona czynność rozwija w tym roku sekcja marynarki, która, jak wiadomo, od ostatniej sesji delegacji, nowego ma szefa. Zdaje się, iż wystąpi ona obecnie ze znacznymi żądaniami w delegacjach, a powiadają, nawet, iż baron Sterneck zamierza przedłożyć de- legacyom memoriał, uzasadniający nowy plan sto- pniowego uzupełnienia marynarki wojennej. W po- dobny sposób wystąpił w swoim czasie Tegethoff, żądając od delegacji zatwierdzenia swojego pro- gramu co do utworzenia stałego stanu floty.

O faktycznem rozbiu zjednoczonej lewicy pi- sze także *Reichenberger Ztg.* Ten „narodowo-nie- miecki” organ zapewnia, iż więcej niż 30 deputo- wanych, należących do zjednoczonej lewicy, uchwa- liło utworzenie nowego niemieckiego klubu. Nie brakuje w nim żadnego niemiecko-czeskiego depu- towanego, a jeżeli „ukonstituowanie się jego do-

tań dokonaniem nie zostało, to ma to swoje słuszne powody, które wyborcy bez wątpienia ocenić potrafią. Równocześnie prostuje ten dziennik po- gloski, jakoby morawscy deputowani szczególnie zwalczał politykę abstynencyjną; przeciwnie w ostat- ních trzech latach nikt bardziej stanowczo jej nie bronił, jak Sturm i Promber. Sprostowanie to wi- docznie nie dotyczy Chlumeckiego.

Dzienniki wiedeńskie zamieszczają obszernie spra- wozdanie o przebiegu walnego zgromadzenia człon- ków niemieckiego szkolnego stowarzyszenia, które się odbyło przedwczoraj w Graen. Prelegat posie- dzenia był dość burzliwy. Partya antisemicka z bla- watkami i surdutów, stanęła do walki z „żydow- skim” elementem *Schulvereinu*. Byli to sami zwo- lennicy Schönerera, który osobiście na zgromadze- niu się nie pojawił. Teatr, w którym się zgroma- dzenie odbywało, zgromadził blisko dwa tysiące uczestników. Przy wymienieniu Koppa, jako kan- dydata do grona sądu rozjemczego, owzwały się z jednej strony oklaski, a z drugiej sykania. Przy głosowaniu utrzymała się lista oficjalna, przed- stawiona przez Dra Weitlofa. Do Rady nadzorczej wybrano wprawdzie Schönerera, ale dwaj inni z tego obozu kandydaci Richter i Fürtknranz upa- dli. Na komisie wieczornym zauważono nieobec- ność Herbsta i Sturma.

Ruch wyborczy w Węgrzech stanął podczas Zi- lonych Świąt na punkcie kulminacyjnym. Prawie w dwustu okręgach wyborczych występowali kan- dydaci, należący do rozmaitych frakcji polity- cznych. Ze stronnictwa liberalnego przemawiali ministrowie Szapary, Kemeny i Szechenyi. Nadto wypowiedzieli głębsze mowy programowe w Ka- nyzsa Falk, w Koloszarze Hegedues, w Buda- peszcie Orszagh i Busbach, a w Gius Szell. Ruch wyborczy rozwija się wogóle prawidłowo. Stron- nictwo liberalne występuje wszędzie jako partya jednolita i w kraju zyskuje stanowczą przewagę. Do przykrych demonstracji przyszło onegdaj tylko w Koloszarze, gdzie wyborców liberalnych po- witano gwałtem. Rząd ze swej strony oka- zuje przynajmniej wszelkie pozory, iż nie chce tamować swobodnej akcji wyborczej. Zna- nie jest, ogłoszone w tej mierze zaraz po zamknięciu sejm- u rozporządzenie Tiszy, a obecnie minister spra- wiedliwości Pauler wydał do wszystkich trybuna- łów sądowych okólnik, w którym poleca urzędni- kom sądowym, aby się wstrzymali od wszelkiej agitacji w interesie któregośkolwiek stronnictwa, i nie wpływali w jakikolwiek sposób na wybory, korzystając ze swojego urzędowego stanowiska.

W sygnalizowanym nam wczoraj artykule *Fort- nightly Review*, podnazconym *G*, z którego po- wodu przypisywano go Gladstonowi, położono silny nacisk na potrzebę przyjaznych stosunków Anglii z Francją i Rosją. Z Niemcami i Austrią łączy Anglię tylko dążność utrzymania pokoju powszech- nego, przyjazne stosunki z Włochami polegają wię- cej na wzajemnej sympatii, niż na podstawie wspólnych interesów. O kolonizacji niemieckiej czyni artykuł tylko wzmiankę uboczną, chociaż cała elukubracja grożąca zawarciem ścisłych sto- sunków z Francją i Rosją, zdaje się być wymie- rzoną głównie przeciw kolonizacyjnemu zachęca- niom Niemiec.

Artykuł ten, który zrazu zrobił wielkie wraże- nie, dopóki mu autorstwo samego Gladstona przy- pisywano, stracił na znaczeniu od chwili, kiedy to stanowczo zaprzeczonem zostało a *Times* oświad- czył się także przeciw jego treści.

W parlamencie niemieckim sprawa kolonii afry-kańskiej poruszona zapewne zostanie przy sposo- bności zażądanej przez rząd subwenyi dla pa- rowców pocztowych.

Dzienniki berlińskie donoszą, że następcą tronu

zajmuje się teraz pilnie sprawami politycznymi, koresponduje ciągle z księciem Bismarkiem i na- radza się często z Hatzfeldem. Niemniej czynnym ma być ks. Bismark, a telegraf między Berlinem a Friedrichsruhe zajęty jest ciągłymi poleceniami kanclerza do ministrów i ich odpowiedziami.

Odwolanie się do kongresu w sprawie rewizji konstytucji sprawa rządowi francuskiemu pewne troski, którym z góry pragnie zaradzić. Kongres tworzą podług konstytucji obie Izby razem. Narad- dy jego nie są niezem ograniczone. Kongres zwo- lany w celu rewizji konstytucji mógłby więc po- minąć projekt rządowy i z własnym wystąpić pro- jektem. Orleaniści pokładają nawet w tem nadzie- ję, że droga takiej rewizji konstytucji będą kie- dyś mogli powrócić bez użycia gwałtownych środków do tronu. Otóż Ferry stara się teraz o to, aby poprzeczeniem uchwałami obu Izb, obrady kongresu, który się obecnie ma zebrać, ograniczyć do wyłącznej dyskusji nad przedłożonym pro- jektem rządowym. W tym projekcie zaś jest je- den punkt, który na przyszłość ma niechylć mo- żność zniesienia republikańskiej formy rządu. — Sprawę ograniczenia obrad teraźniejszego posie- dzenia do kwestyj w projekcie rządowym zawar- tych, traktuje teraz komisja Izby deputowanych, w której w sobotę przed świętami zabrał głos Ferry i rozwoził się długo nad nieodzowną po- trebą takiej limitacji.

W Petersburgu, w Radzie ministrów, stoi na porządku dziennym kwestya uchwalenia etatu u- rzędów profesorskich dla nowego Sybirskiego uni- wersytetu, który ma być otwartym w Tobolsku w przyszłym 1885 roku. Głównem zadaniem w tej sprawie jest podział katedr profesorskich między kandydatów, już dziś upatrzonych przez minister- stwo oświaty. Niemniej ważne zadanie stanowi tu również uchwalenie przez Radę ministrów porząd- ku inspekcji Sybirskiego uniwersytetu, która ma być ustanowioną według mody nowej, dotychczas- w uniwersytetach rosyjskich zupełnie nieznanej. Nad to zaś wszystko roztrząsa Rada ministrów kwestję kosztów utrzymania nowego uniwersytetu; kosztorys ułożył minister oświaty, którego jednak minister skarbu wstrząsa się przyjęć *en bloc* z po- wodu zbyt wygórowanej jego cyfry.

Posel rosyjski w Konstantynopolu Nelidow, — jak donoszą *St. Piet. Wied.*, — przesłał niedawno do Porty notę urzędową, w której wyjaśnia: że dochody państwowe tureckie pozostawione Rosji jako rekompensacja i źródło spłaty tegorocznej raty, kontraktów wojennej, należnej Rosji od Turcji, okazały się bezwarunkowo niewystarczającymi na rzeczoną cel, przedstawiają bowiem cyfrę maksy- malną 270 tysięcy lirów, zamiast niezbędnych 350 tysięcy. Posel zatem w imieniu swego rządu do- maga się, aby Porta otworzyła dla niej niezwol- nienie w Ottomańskim Banku kredyt jeszcze na 170 tysięcy, zabezpieczony odpowiednim fundu- szem dochodów krajowych, ponieważ według pierw- wotnej umowy, między dwoma rządami zawartej, asygnowane na cel spłaty rocznych rat kontraktów, dochody, powinny przewyższać ściśle nale- żność o 25%, t. j. stanowić 437,500 lirów rocznie.

Wczorajszy telegram z Sofii przedstawił sprawę nieporozumienia między Serbią a Bułgarią tak, jakby się już na zerwanie stosunków dyplomatycznych zanosiło. Dziś jeszcze dzienniki wiedeńskie przed- stawiają ją w mniej dramatycznym świetle. Zdaje się też rzeczywiste, że chodzi tylko o uchylenie czę- sto na półwyspie bałkańskim zachodzących niepo- rzadków nadgranicznych, a przyczyną większej niechęci drażliwości, z jaką obie strony tym razem sprawę tę traktują, pochodzi ząd, że Serbia po- dejrzewa — może słusznie — Bułgarię o dawa-

nie przytulku anarchizmom serbskim, którzy nie- porządku te wywołują, Bułgaria zaś stara się od- dalić od siebie te insynuacje.

KORESPONDENCA „CZASU.”

Lwów 3 czerwca.

(§§) Komitet krakowski Towarzystwa rolni- czego podniósł potrzebę jaknajręchlejszego zapro- wadzenia kursu nanki uprawy chmielu w Czerni- chowskiej szkole rolniczej. Pod niepokojącą formą kryje się tutaj kwestya ogólnego i donioślejszego znaczenia. Spopularyzowanie uprawy chmielu sta- nowi, zdaniem wytrawnych znawców naszych sto- sunków, jeden z najpewniejszych środków takiego podniesienia wydajności gospodarstwa rolnego, że dobroczynne skutki w krótkim czasie dobitnie oka- załyby się na całym dobrobycie klasy rolniczej, że nawet dziś przy tak zatrważającym rozdrobnie- niu gruntów wiejskich, zawsze jeszcze rodzina włościańska miałaby być zapewnioną na pozosta- łym jej kawałku ziemi.

Nie ulega wątpliwości — mówi komitet w swo- im memoriale do Wydziału krajowego wystoso- wanym — że od lat kilkunastu rolnictwo nasze w opłakanych znajduje się stosunkach. Częściowe wyczerpanie ziemi pochodzące z dawniejszego nie- systematycznego i nieracjonalnego gospodarstwa schodzi się z anormalnymi stosunkami klimaty- cznymi i brakiem środków na przeprowadzenie koniecznych melioracji. Do tego dodać jeszcze należy szaloną konkurencyę zboża amerykańskie- go i rosyjskiego. Wobec ożywiania się produkcji na świeżo dla kultury zdobywanych obszarach w Ameryce i Rosji, wobec taniości produktów w tych krajach i łatwości środków transportowych, konkurencyja naszego produktu przy dzisiejszych wysokich podatkach i taryfach kolejowych, utru- dniających eksport — jest prawie niemożliwą. Go- spodarstwa li tylko na produkty zboża oparte, są w swoich posadach zagrożone. Rolnicy muszą zmienić system gospodarstwa w ten sposób, aby dochody płynęły z licznych źródeł, aby w razie zawodu doznanego na jednym źródle, drugie umo- żliwilo podtrzymanie równowagi gospodarczej. Leez i pod tym względem widzi komitet krakow- ski wielkie trudności. Niema bowiem u nas prze- mysłu, a zwłaszcza rolniczego, niema większych miast, male zaś, przeważnie żydowskie nie mają prawie żadnych potrzeb; niema wielkich fabryk, któreby powiększały konsumpcję na miejscu, niema fabryk rolniczych, któreby przerabiały plody na- rowe i umożliwiały uprawę roślin handlowych. Kilkadziesiąt gorzeln i tak już w swoim bycie zagrożonych, jedna cukrownia, kilkanaście browa- rów — oto wszystko, co stanowi przemysł rolni- czy w kraju naszym. To też dotąd próby uprawy roślin handlowych, jak malwy, cykoryi itp. nie bardzo się udawały. Jedynie uprawa chmielu wy- szła zwycięsko i ma rację bytu już zapewnioną. Chmiel zaczęto u nas uprawiać przed laty dwu- dziesiąt kilku. Z początku uprawa szła leniwo, ale zadawałaby rezultaty podniosły ją od lat dzie- sięciu znakomicie. Komitet krakowski Towar- zystwa rolniczego nie zebrał jeszcze wszystkich dat statystycznych o uprawie chmielu, utrzymuje jednak stanowczo, że już dziś obejmuje ona kilka- dziesiąt morgów, a produkcya wynosi kilka tysięcy centnarów, co reprezentuje wartość kilku kroci złr. Chmiel nasz dostaje się za granicę kraju, więc zamtad też przychodzi owe krocie na rzecz na- szych gospodarstw rolnych. W miarę, jak reputa- cya chmieln naszego za granicą się podnosi, wzra-

sta popyt, któremu towarzyszyć powinien wzrost produkcji. Pod tym względem dwie trudności sto- ją na przeszkodzie: brak dobrych wzorów ura- dzanych suszarni i brak odpowiednio uodolnionych ludzi do prowadzenia chmielnika. O subwenyę na urządzenie suszarni wzmawia w Czernichowie niebiosa się komitet krakowski w ministerstwie rolni- ctwa. Uodolnionych kierowników w uprawie chmielu mogłaby dopiero wydać szkoła chmiel- cowska, jeżeliby tam urządzony został kurs oso- bny. Warunki potrzebne do tego posiada Czerni- chów w zupełności. Jest tam bowiem gleba prze- puszczalna, głęboko urodzajna, są już zabudowania i urządzenia potrzebne do tego. Na założenie dwóch morgów chmielnika w Czernichowie preliminarj- komitet krakowski 800 złr., oprócz wydatku na utrzymanie nauczyciela. Dochód z chmielnika w kró- tkim czasie zapewniłby sowity zwrot kosztów po- noszonych.

Konstantynopol 25 maja.

Porta w ciągu układow, jakie się toczyły w o- statnim tygodniu z p. Dufferin w sprawie ewen- tualnego zastąpienia obecnego Chedywa przez Ismaila baszę, okazała wyraźnie dążność wywo- lenia się zpod wpływu Anglii. Wydano rozkaz miejscowemu dziennikowi, aby nie mówił o tej kwestyi, również jak o przygotowaniach Anglików w Egipcie do nowej kampanii. Zdaje się, że lord Dufferin bardzo nalegał za przywróceniem Ismaila baszy, ale sułtan nie chce o tem słyszeć.

Otwarcie oświadczył się za Halimem baszą — lecz margrabia de Noailles, z powodu zbyt ścisłych stosunków Halima z ambasadą angielską, zapo- wiedział, że zawsze występować będzie przeciw jego kandydaturze na chediwa. Mniemają też w dywanie, że ta kandydatura niema podstawy. To jednak nie przeszkadza, że Halim intrzyguje całą siłą, i jedna sobie nowych przyjaciół, których zawdzięcza swej fortunie.

Nie znać tu żadnych przygotowań wojennych w celu nowej interwencji w Egipcie. Wszakże w kołach wojskowych mniemają, że armia egip- ska zostanie zorganizowana pod oficerami turecki- mi, jak to dawniej bywało.

Wyjawiają się obecnie szczegóły co do zgonu Midata baszy i Mahmuda Damada, który zmarł świeżo; szczegóły te są zaprzeczeniem rozpowsze- chnionych wersji, — że obaj skazani umarli naturalną śmiercią. Istnieje list Mahmuda Damada do żony sułtana Dżemilli, pisany przed parą miesiącami, wyrażający obawy, co do końca, jaki czeka Mi- data baszę i jego współoskarżonych. W czasie, gdy się rozszły pogłoski o mniemanej nieczcie Midata, wysłano z pałacu sułtańskiego niejakiego Fehim beja w charakterze doradcy gubernatora w Tait. Skoro tylko Fehim przybył, więźniów po- zamykano w kaźniach pod ścisłym dozorem i trak- towano jak najgorzej.

Mahmud Damad, opisując to w wspomnianym li-ście, dodaje, że więźniowie są przekonani, iż ich wszystkich zamierzają otruć. Wdowa Mahmuda (siostra sułtana) zaprzysięgła sobie otrzymać zem- stę od sułtana, gdyż zdaje się, iż Abdal Hamid lubo był nieublagany w swej nienawiści i ma cha- rakter bardzo mściwy, a niekiedy okrutny — nie wiedział jednak o przygotowanej się w więzie- niu zbrodni.

Sułtan nie chce podpisywać oficjalnie wyroków śmierci ze względu na opinię w kraju. Na dzie- sięć wypadków, dziewięciu ujętych hersztów ban- dy rozbójniczej to muzułmanie — a sułtan lęka się oburzyć przeciw sobie Turków, wydając ich na śmierć. Z drugiej zaś strony, aby go nie oskar- żono, że skazuje na śmierć tylko chrześcijan — więc żadnego wyroku śmierci nie podpisuje. Pół-

ZDANIE SPRAWY

z ruchu naukowego Akademii Umiejętności

od d. 5go maja 1883 r.

podane przez Sekretarza Jeneralnego.

(Dokończenie).

Wydział Historyczno-Filozoficzny o- prócz ogłoszonych w tomie XVII i ogłaszających się w będadym pod prasą tom XVIII *Rozpraw i Sprawozdań*, miał sobie przedstawionych, a na posiedzeniach wydziału odczytanych z zakresu hi- storyi dwie (p. Bolesława Ulanowskiego): z za- kresu historyi prawa polskiego jedną (Dra F. Pie- kosińskiego); z zakresu literatury historyczno-praw- niczej jedną (prof. Dra Bobrzyńskiego); z zakresu historyi miejscowej miasta Krakowa i jego zabytków jedną (senatora Konst. Hozowskiego).

Wydziałowi Wydziału: *Rozpraw i Sprawozdań* tom XVII (1), Tom XVIII w druku na ukończeniu. Również tom III dzieła p. J. Korzona.

Komisja historyczna tego wydziału wydała: 1) Kodeksu dyplomatycznego katedry krakow- skiej św. Wacława, tom drugi, poświęcony pa- mięci Świątobliwej, obejmujący akta od roku 1367 mięci Świątobliwej, obejmujący akta od roku 1367 do 1423, pod redakcyą p. Dra F. Piekosińskiego. 2) Archiwum spraw zagranicznych francuskie od dzieł Jana III — tom trzeci, obejmujący lata 1679—1683 pod redakcyą p. Kazimierza Wali- szewskiego. 3) Akta Jana III, odnoszące się zwłaszcza do roku 1683, pod redakcyą p. Franciszka Kluczy- ckiego.

Uchwalono przystąpić do druku drugiego tomu Korespondencyi Hozuszy, obejmującego akta od roku 1550—1560 pod redakcyą prof. Zakrzew- skiego, i do trzeciego tomu Archiwum.

Tom XVII *Rozpraw i Sprawozdań* obejmuje:

4) W druku Korespondencya księcia Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła (Sierotki) z archiwów Ra- dziwiłłowskich, pod redakcyą prof. Dra Augusta Sokolowskiego.

5) *Monumenta Poloniae Historica*, tom IV, w dru- ku, wydany staraniem lwowskiego grona komisji pod przewodnictwem p. Maleckiego.

Komisja prawnicza: Rozprawy czytane na posiedzeniach: prof. Dra Kasparka „O uchwałach instytutu dla prawa narodów, zapadłych w Gene- wie r. 1875 i w Oxfordzie 1880” i Dra Mauryce- go Fiercha „O przysiędzie głównej.”

Wydziałowi Dra Darguna: „O ruchu ustawo- dawczym, celem zabezpieczenia robotników w ra- zie przypadków nieszczęśliwych.”

Do ułożenia programu słownika wyrazów praw- niczych polskich wybrano komitet, złożony z pa- nów: Piekosińskiego, Lonis, Bobrzyńskiego, Schmid- ta, Fiercha Maurycego i Ulanowskiego.

1) Starodawnych prawa polskiego pomników — tom VII, część III, obejmująca „*Inscriptiones Cle- nodiales województwa krakowskiego*” pod redak- cyą p. Bolesława Ulanowskiego (na ukończeniu).

2) Starodawnych prawa polskiego pomników — tom VIII, obejmujący najstarsze księgi sądowe województwa krakowskiego pod redakcyą p. Bo- lesława Ulanowskiego, jest w druku.

Komisja archeologiczna. Rozprawy czyta- ne na posiedzeniach panów: Ziemięckiego, Kir- kora, Kopernickiego, Sadowskiego, Neumanna, X. Polkowskiego.

Wydziałowi: Sprawozdania do badania historyi sztuki w Pol- sce — tomu II zeszyt III i IV, obejmujący prof. Maryana Sokolowskiego rozprawę: „Hans Süss v. Kulmbach, jego obrazy w Krakowie, i jego mistrz Jacopo dei Barbari”, i tomu III zeszyt I, obejmujący rozprawy panów: Tomkowicza i Lin- dquista o zamku Wolek, prof. Łuszczykiewicza o za-мку w Lipowie, prof. Sokolowskiego o kościołach romańskich w Krobi, Kottowie, Gieczu i Lubinie.

Oprócz prac dokonanych ułożyła komisja histo- ryczna na wniosek prof. Dra Bobrzyńskiego (na posiedzeniu z dnia 6go grudnia) program wyda-

wnictw swoich na przyszłość. A mianowicie ze- względu na najbliższą potrzebę uchwalila komisja na- teraz odczytać wydawnictwo Aktów dyplomaty- cznych do panowania Aleksandra (zebranych przez Świątobliwego), do panowania Stefana Batorego (ze- branych przez p. Rybaczewskiego), a dopełnionych przez X. Polkowskiego), do panowania Władysła- wa IV (zebranych przez s. p. Lukasa) i akta z ar- chiwum weneckiego z XVII wieku, udzielone przez chiwum weneckiego — wydawać zaś (z za- br. Augusta Cieszkowskiego, dalej: 1) Akta stosowaniem systemu rejestrowania), 2) Akta Jana III; 2) Kodeks dyplomatyczny Małopolski z XV wieku; 3) *Codex epistolaris sac. XV*, tom II; 4) Kodeks praw i przywilejów miasta Krakó- wa; 5) Korespondencye Hozuszy, i 6) Pamiętnik Wielewickiego (*Historia Domus Professus ad S. Barbara*).

Uważając zaś ściślejszy związek z komisją dla historyi literatury i oświaty za pożyteczny dla stron obu, proponowała też ostatniej komisji hi- storycznej, na wniosek prof. Bobrzyńskiego (posie- dzenie z dnia 16go listopada 1883 r.), odbywanie posiedzeń po sobie w obecności (dowolnej) człon- ków obu komisji, i toż samo dla obu przewodni- ctwo. — Komisja dla historyi literatury i sztuki, i uznając w tem niewątpliwą dla rozpraw swoich i dla planu wydawnictw swoich pożytek, przyjęła rzeczony wniosek. Przewodniczącym obu komisji wybrany Sekretarz jenerálny Akademii, zastępcą dla komisji historycznej Dr Piekosiński, dla lite- rackiej Dr Wisłocki. Sekretarzem dla obu dwu- ch prof. Dr Zakrzewski.

Wydział filologiczny podjął wydanie dzieł osobnych: Prof. Morawskiego: *Andrzej Patrycy Nidecki, jego pisma i życie* (Cz. I już wyszła); X. Biskupa Krasińskiego *Słownik synonimów pol- skich* (w druku).

Wydział przyznał nagrodę z konkursu K. Bie- ledkiego p. J. H. Kallenbachowi, uczniowi Wydziału fil. Univ. Jag. za pracę p. t. *Jan Ko- chowski w Uniwersytecie krakowskim na p.d- stawie metryki uniwersyteckich*.

Na posiedzeniach Wydziału czytano rozprawy, lub zdawano z nich sprawę:

Z literatury polskiej 3: Dra Wisłockiego 1, J. H. Kallenbacha 2, 3).

Z literatury indyjskiej 1 Dra Hanusza 2).

Z historyi Oświaty w Polsce 1 Ptasińskiego St. 4).

Z filologii polskiej 8: J. Bystronia 1, 2), Hanu- sza 2, 3), Dra Kosińskiego 1, 2), Jana Łosia 2, 3), Malinowskiego 1, 2), Zebrawskiego 1, 2).

W komisji językowej. Rozpoczęte przez zmarłych Członków wypisy z zabytków staropols- kich do słownika prowadził dalej pp.: Jan Se- dzimierz i Jan Bystron. Komisja prowadziła narady nad ustaleniem pisowni polskiej i wkrótce je u- kończy.

Komisja historyi oświaty i literatury w Polsce rozpoczęła druk 1) dzieła: *Corpus latinorum Poloniae pretarum* pod redakcyą prof. Morawskiego; 2) *Liber diligentiorem* 1487—1563

3) Wacław de Brodnia Ubogi i jego rekopisym.

4) a) Jan Kochanowski na Uniw. Krakowskim na podstawie metryk Uniw. b) Rozbiór *Odprawy po- słów greckich* J. Kochanowskiego.

5) O jednym z niewiadomych dotąd tekstów prakry- ckich sekty indyjskiej Jayna (Dżajna) podług rekopi- su Berlińskiego.

6) Iwan Fedorowicz, drukarz ruski we Lwowie z końca XVI wieku. Ustęp z dzieł drukarstwa w Polsce.

7) Rozbiór porównawczy znanych dotąd tekstów staropolskich z XIV i XV wieku, Modlitwy Pańskiej, Pozdrowienia Anielskiego, Składu Apostolskiego i Dzie- sieciorga Bożego przykazania.

8) Wiadomość o książce do nabożeństwa królowej Maryi Kazimierzy, znajdujące się w bibliotece królów- skiej w Monachium, 2) O stosunku treści: *Szczytu dusznego do Tarczy duchownej*, oraz o najstarszych polskich godzinach o Pannie Maryi, podług rekopisu Monachijskiego.

9) Niektóre właściwości mowy pisarskiej.

10) Gwara Opoczyńska. 2) Porównanie właściwości fonetycznych niektórych gwar polskich.

11) O niektórych nazwach geograficznych.

12) Uwagi nad niektórymi nazwami geograficznymi.

i *Conclusions Collegii Maioris* od roku 1430 pod redakcyą Dra Wisłockiego.

Druk tych dzieł w części rozpoczęty.

Komisja wydała tom III-ci Archiwum do dzie- łów literatury i oświaty w Polsce, który obej- muje:

1) Katalog rękopisów kapitulnych katedry kra- kowskiej, ułożył X. Ignacy Polkowski.

2) Zapiski i dokumenta do dzieł instrukcji publicznej w Polsce, Ilga wizyta Szkoły głównej koronnej przez Feliksa Orzechowskiego roku 1786, wyd. Dr Wł. Seredyński.

W komisji historyi sztuki złożyli 3 roz- prawy: prof. Linquist i St. Tomkowicz 2), prof. Łuszczykiewicz 2), prof. M. Sokolowski 2).

W komisji dla historyi literatury i oświaty wreszcie, zapadła na wniosek prof. Bobrzyńskiego uchwała, ażeby w myśl postanowienia, powziętego przed czterema laty przez pierwszy zjazd history- czny imienia Lingosa, — odbyć zjazd powtórny w roku bieżącym, a z uwagi tak na trzecieście- dzie nauki i nadania jej nowego popędu, za przed- miot zjazdu tego wziąć historyę literatury polskiej.

Prezes i Zarząd Akademii, nie mogąc według statutu brać inicjatywy w zwoływaniu takich zja- zdów, przyjął wszakże myśl tę z uprzejmą życzli- wością i zachęta — i jak niegdyś przy zjeździe Lingosa otoczył ją opieką i czynnem poparciem.

urządzenie jednak dzieje się inaczej — lubo mi-
nięty to niby czasy topienia w gorze, lub poda-
wania truciźny w kawie — co było jeszcze przed
20 laty na porządku dziennym i w tradycjach
barowych.

Papiery dotyczące kolei żelaznych w Rumeli są
przedłożone sultanowi — ale trwa mniemanie, że
bar. Calice będzie odwołany. W Wiedniu podobno
jest rozczarowanie — i miano się tam przekonać,
że ambasador omylił się w nadziei spiesznego po-
wodzenia swej misji. *Irade*, która ma się nieba-
wem pojawić, ma polecić wydanie kontrpropo-
zycji bar. Hirschowi i zostawić miesiąc do odpo-
wiedzi ministrom. Zaręczają, że Hirsch odrzuci
propozycję Porty, i że rzeczy pozostaną nadal
w dotychczasowym stadium.

Malo znaczący wypadek zwrócił uwagę na sto-
sunki Ormian w Tyflisie i na ich łączność z współ-
wyznawcami w państwie otomańskim. *Gazeta*
Diplomatique przed niedawnym czasem mówiła o
dziwnym zachowaniu się Artin Effendego Dadr-
na, wobec konsula otomańskiego w Tyflisie. Artin
miał usunąć tego konsula, a reklamacy ambasa-
dora Chakim baszy, przekreślono w deszczach
przekładanych sultanowi. Usunięty konsul tyl-
czytelni zachodów w pałacu sultanskim, że go sul-
tan wysłuchał i kazał sobie przedłożyć wszystkie
akta i depesze, odnoszące się do intrzyg armen-
skich, które on wykazywał. W papierach tych
znajdują się proklamacye, listy dowodzące współ-
niactwa władz rosyjskich i poparcia, jakiego one
udzieliły Ormianom — zgoda dowody szeroko
rozgałęzionej intrzygi, jaką Artin ukrywał przed
sultanem, prawdopodobnie w celu zachowania re-
senty popularności wśród Ormian i zabezpieczenia
się na przyszłość. Z tego powodu rozpoczęło się
śledztwo poruczone sekretarzowi sultana Reszdy-
bejowi — a w kolach w. Porty mniemają, że sta-
nowisko Artina zawieszono na włosku.

Teheran 9 maja.

Jeden z synów szacha Zek-e-Sultan, który przy-
był do stolicy na święta No-raz, czynił tu wielkie
zachody, aby zdobyć sobie tekę ministerium wojny.
która posiada obecnie młodszy jego brat Narb-es Sul-
tanet. Szach atoli upatrywał w powiększeniu wła-
dzy swego syna bardzo zdolnego i ambitnego, nie-
bezpieczeństwo dla korony.

Nikt tu nieprzypuszczał, że Naier-el-Mulk zosta-
nie ministrem spraw zagranicznych, zwłaszcza że
nie był obecny w Teheranie w chwili śmierci swe-
go poprzednika Miry Said Chana, a w tym kra-
ju potrzeba być blisko słońca, aby padły jego pro-
mienienie. Wybor ten atoli jest bardzo szczególny.
Mahmud Chan zna Europę; był on przez dwa la-
ta w Petersburgu a 6 lat w Londynie jako poseł
perski, mówi po francusku i jest bardzo wykształ-
cony. Będzie mógł oddać ważne usługi swemu kra-
jowi, byle tylko zostawiono mu wolne ręce do
działania.

Czynią się tu silne zachody, aby skłonić szacha
do wybudowania gościnicy mającego połączyć Tau-
ris z granicą turecką. Handel europejski nie chce
już opłacać *transito* przez Rosję, z powodów któ-
re wyliczać tu zbędna, ale które niewypadają
na korzyść stosunków rosyjskich. Droga przez Tre-
bizondę, Erzerum jest prostszą o wiele, wygodniejszą
— a urzęda cłowe tureckie nie są dla nikogo
uciążliwe.

Jeśli ten gościniec zostanie zbudowany, produkta
tej części Persji którą niszczy skutkiem niemożno-
ści transportu, zasilałyby kraje europejskie i zrów-
noważowałyby olbrzymie straty, jakie Persya po-
nosi na towary importowane.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 4 czerwca.

Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się we
czwartek dnia 5 b. m. o godzinie 5 popołudniu. Na
porządku dziennym znajduje się kilka wniosków no-
wych, a zresztą zamieszczone są sprawy, nie zała-
towane na poprzednich posiedzeniach.

Goście niemieccy. Przed kilku dniami donie-
śliśmy o znakomitych gościach niemieckich, którzy
w Zielone Święta odwiedzili Kraków. Przed trzech
wówczas wymienionych, prof. Weinholda, prof. Lich-
tensteina (germanistów), prof. Dögego (historyka),
przyłączyli się do tej wycieczki kilku innych zna-
nych uczonych wrocławskich, prof. Senffert i prof.
Brie (prawnicy), bibliotekarz Dr Mendthal (historyk),

Karola Ludwika, i to doroczne publiczne po-
siedzenie Akademii nie odbywa się w zwykłym ter-
minie, ale dziś dopiero, dlatego, iżby przez to po-
łączenie jego z otwierającym się zjazdem, i Aka-
demia część swoją dla pamięci Kochanowskiego
okazała, i tem swoim, choć pośrednim uczestni-
ctwem, do powagi obchodu tego się przyczyniła.

Pod wezwaniem więc — jeżeli się tak wyrazić
można — Jana Kochanowskiego, odbywamy to
posiedzenie, na którym Instytut nasz na spo-
sobność i z wyjątkiem do społeczeństwa i robić
przed nim obrachunek i wyznaczenie, co w ciągu
roku zrobiła, a czego zrobić nie mogła.

W świetle dla nauki, dla literatury, dla oświa-
ty i historyi polskiej czasy przenosi nas pamięć
tego poety: bodajby obchód jego rocznicy był nam
wzróżką i zakładem podobnych usiłowań, podobnych
ludzi, podobnych w nauce i literaturze zdobywczy,
jakimi do dzisiaj świeci nam i pomaga Kochanow-
skiego epoka. Jest to w dziejach naszych szczęśliwa
chwila, kiedy soki żywotne naszych szczęśliwych
sił długo w rżnię naszego pnia, dostały się sto-
pniowo do wszystkich konarów, i wydwały wresz-
cie ten kwiat cywilizacji, to znanie, które ją
odróżnia od dzikości lub niedojrzałości, a którem
jest prawdziwa, szlachetna, wyrobiona literatura i
sztuka. Ale we wspomnieniu i w przykładzie tej
epoki jest i upomnienie zobowiązujące i przestro-
ga wyraźna.

Upomnienie, że zstępować niżej ani przystoi,
ani się godzi temu, kto raz stanął wysoko. Prze-
stoga, żeby wysoko dążyć w ślady tej wielkiej
epoki i droga, jaka ona doszła wysoko, a tego
się strzedz, co ją zatrzymało w pochodzie i wy-
żej wyjść jej nie dało. Półtora wieku cięgiego u-
silnego starania, dbałości pilnej o związek żywy
za starszą i bardziej rozwiniętą oświatą europej-
ską, opłaciło się Polsce tą epoką, którą do dziś-
dnia złotą nazywa.

Dla narodu całego, ale przede wszystkim dla
nauki i dla piśmiennictwa to wskazówka, jaka
droga dochodzi do tego wychowania ludzi i do wy-
dania dzieł znakomitych. A jakim znowu sposo-

oraz Dr Kopp i Dr Langmann (medycy). Liczna ta
drużyna uczonych poświęciła cztery dni dokładnemu
zwiadaniu Krakowa, jego zabytków i okolicy. Go-
ście ci wyrażali podziw nad mnogością dzieł sztuki
w naszych starych kościołach, oraz publicznych i pry-
watnych zbiorach. Silne wywarła wrażenie pracownia
Matejki, która nie mając przepychu dekoracyjnego za-
graniczonych *atelier*, imponuje wspaniałością dzieł
rozpoczętych, jak „Dziwica Orleańska” i „Zamoyski
pod Byczyną”. W pałacu pod Baranami, obok doboru
starych mistrzów włoskich, podziwiano największy
obraz Matejki „Zmartywychwstanie Chrystusa”. Wy-
stawa z czasów Jana Kochanowskiego, zbiory Muzeum
Narodowego i Wystawa Towarzystwa Przyjaciół
sztuk pięknych budziły wielkie zajęcie uczonych tu-
rystów, którzy atoli największe okazali zajęcie przy
zwiedzaniu Zamku na Waweln i jego katedry. Go-
ście zapowiadali swój powrót, aby dokładnie zbadać
i rozglądać się w ciekawościach Krakowa i wyrażali
zdziwienie, że nie jest on dotąd miejscem zbiorowych
wycieczek, na które zasługuje obfitością zabytków
pięknego i historycznego znaczenia i całym charakterem mi-
asta. Profesorowie Uniwersytetu towarzyszyli w zwie-
daniu miasta i wycieczce na Bielany.

Posiedzenie komitetu pomnika Adama Miko-
wieicza odbyło się wczoraj, na którym obecny syn
wieszcz p. Władysław Mickiewicz złożył po-
dziękowanie członkom za starania w sprawie tej pod-
jętej, a zarazem oświadczył gotowość imieniem rodzin-
y zmarłego złożenia do Muzeum Narodowego biustu,
medalów — dagerotypu i maski pośmiertnej wiesz-
cza. Następnie zastanawiano się nad sprawą prze-
wieżenia zwłok wieszczego do Krakowa i uchwalono,
aby wyznaczona komisja wniosła swe z uchwalono-
mi kosztów i oznaczeniem czasu kiedy to ma nastąpić,
komitetowi przedłożyć, który po objawieniu swego
zdania, sprawę tę Radzie miasta do ostatecznej decy-
zyj przedłoży.

Za spokojny duszy ś. p. Józefa Trauczyńskiego
odprawionem zostanie we wtorek d. 10 czerwca o go-
dzinie 10ej w kościele św. Barbary nabożeństwo ża-
łobne.

Zgromadzenie członków krakowskiego Towar-
zystwa Bursy dla synów nauczycieli itd. odbyło się
d. 1 b. m. pod przewodnictwem p. Jabłońskiego, dy-
rektora nauczycielskiego seminarium męskiego. Prze-
wodniczący zagałwiał posiedzenie, przytoczył dotych-
czasowe postępowanie Towarzystwa Bursy i zajął z To-
warzystwem pedagogicznem na mocy § 21 statutu Bur-
sy, z czego jednak wynikała ta niewłaściwość, że
członkowie nie należą do Towarzystwa Bursy, za-
mówiali się jej sprawami. Zgromadzeni członkowie
Bursy uchwalili na wniosek p. Maciulowskiego, że To-
warzystwo Bursy dla synów nauczycieli jest samo-
istnem i że § 21 z statutu Bursy się wykreśla. W dal-
szej czynności przystąpiono do wyboru zarządu Bursy
n. r. 1884, do którego weszli pp.: Jabłoński Win-
centy, prezes; Dr Serejński Władysław, zastępca pre-
zesa; Preisdanz Franciszek, skarbnik; Klimonda To-
masz, sekretarz. Złotowski Ignacy, Getlich Antoni i
Maciulowski Julian członkami do Wydziału Bursy. Ka-
pitał Towarzystwa Bursy dla synów nauczycielskich
wynosi 9000 złr. Do komisji lustracyjnej wybrano
pp. Pietraszkiewicza Kasawego, Złotowskiego Igna-
cego i pannę Sleszkowską Mieczysławę. Po zamknię-
ciu zgromadzenia Tow. Bursy, otwarł przewodniczący
p. Jabłoński zgromadzenie Towarzystwa pedagogiczne-
go oddziału krakowskiego, na którym przedstawił dzia-
łalność zarządu z całego roku. Między innemi czyn-
nościami zastanawiał się zarząd oddziałowy nad wpro-
wadzeniem w życie kolonii wakacyjnej dla uczniów
szkół krakowskich. Sprawa ta podjęta przez Dra Do-
mańskiego, bliska jest ukończenia. Omawiał zarząd
oddziału krak. sprawę polepszenia bytu materialnego
nauczycieli i poczynił odpowiednie wnioski na walny
zjazd Towarzystwa pedagog. do Tarnowa. Udzielił za-
pomogi trzem członkom w kwocie 100 złr. Zastana-
wiał się nad uroczystościami szkolnymi, które w za-
sadzie pochwała, jednak z tem zastrzeżeniem, aby do-
chody z tychże użyte na cele dobroczynne nauczyciel-
stwa, jak na Bursę lub na wsparcie jednorazowe dla
synów nauczycieli szkół średnich. Do zarządu oddziału
krak. Tow. ped. wybrano pp.: Jabłońskiego Win-
centego prezesem, Dra Serejńskiego Władysława, zastępcę
prezesa, Dra Serejńskiego Władysława, zastępcę
zarządu pp.: Badańczyka Ferdynanda i Lachowicza Wła-
dysława. Ze zaś głosy na sekretarza i na jednego
członka rozstrzygnięto się, a dotychczasowy sekretarz
Klimonda i członek zarządu p. Maciulowski oświad-
czyli, że wyboru nie przyjmują, wyrażając się wsku-
tek tego dłuższą dyskusją, w której zabierali głos
pp.: Cyfrowicz, Maciulowski, Filipiński, Klimonda, Schle-
singer i Jabłoński. Przy powtórnem głosowaniu wy-
brano sekretarzem Klimondę, a członkiem do Wy-
działu p. Pajkę. Na delegata na walny zjazd Towar-

zystwa pedagog. do Tarnowa wybrano p. Badańczyka.
W końcu oddział krak. Towarzystwa pedagog. przy-
stał jako członek do Tow. Bursy z wkładką ro-
czną 10 złr.

Sprostowanie. Zgromadzenie wyborców z wię-
kszych posiadłości okręgów Przemysł-Jarosław, w ce-
lu wysłuchania sprawozdania poselskiego, odbędzie się
w Przemyslu dnia 6 czerwca, nie zaś, jak wczoraj
mynie podano, 6 marca.

Koncert Orkiestry wojskowej 13 pułku odbę-
dzie się jutro (we czwartek) w ogrodzie Strzeleckim,
jeżeli posłuży pogoda.

Kolonie wakacyjne. Prezes i wiceprezes lwow-
skiego komit. kolonij wakacyjnych, pp. dyr. Wrotnowski
i Dr Gerstmann, przedłożyli p. Namiestnikowej prośbę
o przyjęcie protektoratu nad tą instytucją, przedstawia-
jąc, że komitet zamysła urządzić także kolonią dla
dziewcząt. P. Namiestnikowa, jak donosi *Szkola*, —
przyjęła laskawie protektorat i przyrzeka zainicjo-
wać zawiązanie się komitetu dam, któryby się zajął
przysposobieniem funduszy. W tym celu projektowany
festyn. Na żądanie p. Namiestnikowej oświadczył
deputacja, że Zarząd główny T. Pedagog. przedłożył
dotychczas Protokółce cały program kolonij wakacyj-
nych dla dziewcząt. Zarząd zaprosił do współdziału
w tej sprawie nauczycieli i kierowniczkę lwowskich
zakładów naukowych. Przyjęcie protektoratu przez
panią Namiestnikową daje rękojmię najlepszego po-
wodzenia. Wydział krajowy zaasynował komitetowi
100 złr. subwencji, a Dyrekcja stowarzyszenia zali-
czkowego urzędników udzieliła 50 złr. Wtorkowe
przedstawienie w teatrze przyniesie zapewne znaczny
dochód: pokup biletów jest bardzo ożywiony. — Próż
wymienionych poprzednio miejscowości ma komitet
jeszcze kilka innych w projekcie: Pystyn, Hutę za
Demiń, Lisowice pod Bolechowem i Mikuliczyn.

Od redaktora „Szkół” p. Bolesława Bara-
nowskiego otrzymujemy pismo, które chętnie zame-
szcujemy, gdyż p. Baranowskiemu oświadczenie niechciał
bynajmniej czynić żadnych zarzutów, a uderzył nas
tylko w odbicie jego artykułu o kolonjach wakacyj-
nych, niewłaściwy tytuł. Przeciwnie samemu sposobowi
korzystania z artykułu Dra Domańskiego, zamieszczo-
nego w *Czasie*, nie mamy powodu występować, lecz
owszem cieszymy się, jeżeli fachowe artykuły nasze-
go dziennika z zacytowaniem źródła doznają dalsze-
go rozpowszechnienia. List p. Baranowskiego brzmi:
Artykuł o „strojeniu się w cudze półorka”, umieszczony
w Nrze *Czasu* z d. 31 maja 1884 zmusza mnie
do kilku słów wyjaśniających, którym szanowna Re-
dakcja zapewne nie chce odmówić gościnności. Od-
powiedzialność za sporządzenie odbitki w sprawie „u-
wag o urządzaniu kolonij wakacyjnych” raczy Szano-
wna Redakcja przypisać nie Zarządowi głównemu
Tow. Pedagog. lecz mnie wyłącznie, gdyż ja to pod-
dałem do myśli dyrekcji Zarządu głów., zajętej orga-
nizowaniem kolonij wak. w kraju. W sprawie tej u-
mieszczałem w ubiegłym roczniku „Szkół” kilka
artykułów, tak własnych, jak pochodzących z pióra
wiceprezesa Tow. Pedagog. Dra Teofila Gerstmana, który
w ubiegłym roku pierwszy w naszym kraju uścisnął
swoją dłoń do doprowadzenia do skutku urządzenie pier-
wszej kolonii wakacyjnej z pomysłu moim. Mógłbym
przezwyciężyć wygodę poprzestać na własnych
spostrzeżeniach. Znakomite i wyczerpujące zestawie-
nie Dra Domańskiego w *Czasie*, ujmujące w pewien
system zasady urządzenia kolonij, nakłoniło mnie, żem
je podał w „Szkole” z wniwsem zacytowaniem źródła
i autora, a nawet z sumiennym podaniem w cudzo-
słowach wszystkich ustępów, które stosownie do po-
trzeb czasopiśmiennych streścić i skrócić, a ze wzglę-
dów praktycznych pod względem zewnętrznym upa-
ragrafowałem. Tak wszedł artykuł także w odbitkę,
sporządzoną nie na sprzedaż, ani dla innych celów,
lecz dla rozdania między osoby i instytucje, które
chciano dla popierania sprawy pozyskać. Zdaje mi
się, że ten sposób postępowania nie tylko nie jest
pryszwajaniem sobie cudzych prac i zasług, ale na-
wet przeciwnie hołdem i uznaniem, oddaniem pracy
Dra Domańskiego i zasług Redakcji, która ją u-
mieszcza w szerszej znanej stylizacji. Wobec tego,
żem całkowitego tekstu nie podawał, że w rozpowsze-
chnieniu tych uwag nie mogłem mieć ani własnego,
ani jakimś partykularnym celem służącego interesu,
nie udawałem się ani do Dra Domańskiego, ani do
szanownej Redakcji o specjalne pozwolenie korzysta-
nia z artykułu, co bym był w każdym innym wypad-
ku uczynił, w przekonaniu, że tak autorowi jak Szan.
Redakcji zależy na jak największym rozpowszechnie-
niu zbawionych uwag i że nie uchodzi za rzecz nie-
właściwą, przytaczanie słów publicznych, gdy się
podaje sumiennie źródło. Jeśli w tej mierze wzglę-
dów Szanownej Redakcji lub Czegoś innego Autora
w czemkolwiek zawinił, przyjmuję odpowiedzialność i
upraszam o sąd literacki, któryby taki plagiat po-
tępił.

Wycieczka sztabu generalnego. Jak donosi
dzienniki wiedeńskie, tegoroczna wycieczka naukowa
sztabu generalnego, pod osobistym kierownictwem
szefa tegoż sztabu, generała-porucznika hr. Beck, roz-
poczęła się dnia 4 czerwca w Preszowie, a dnia 23
czerwca skończyła się w Przemyslu. Wznową w niej u-
dział: zastępca szefa gen. sztabu, generał-porucznik
hr. Cornaro, komendant szkoły wojennej generał-ma-
jor hr. Sternbeck-Danilewsky, pułkownicy Jäger, Cro-
nenbold i Gnstas, podpułkownicy Hoffmeister, Plent-
ner, Fux, Schönaich, Pokorny i Puchnera, oraz kilku
majorów i kapitanów sztabu generalnego.

Antagoniści gry fortepianowej. Trzech litera-
tów, z których jeden jest docentem uniwersytetu
w Berlinie, drugi redaktorem, trzeci autorem różnych
dzieł, podali petycję o ograniczenie gry na fortepia-
nie na pewne godziny dzienne. Brzmi ona jak nastę-
puje: „Niżej podpisani oświadczają, iż oczekujemy mu-
zyczne, a mianowicie szerzącej się coraz więcej ma-
nia gry na fortepianie, przeszkadzają im niesłychanie
w ich zajęciach. A ponieważ i praca umysłowa ma
prawo do opieki władz, upraszają królewskie prze-
zydium policyjne, aby na cały obręb miasta Berlina
wydało rozporządzenie, iż gra po domach, jeśli ktoś
z zamieszkałych w nich, albo w przytaczających,
lub przeciwnych kamienicach tego zażąda, winna
być ograniczona na pewne godziny, np. z rana od 11
do 2, a wieczorem od 8 do 11.”

Spór o order. W Brukseli wiele dostarcza
przedmiotu do rozmów oryginalny proces. Jest tam
dwóch malarzy Stevensów, Alfred i Agapi. Pierwsze-
mu z nich udzielono krzyż oficerski holenderskiego
orderu Lwa, lecz ministrem spraw zagranicznych
zamieniono przypadkiem imiona malarzy zacytujac
się na A. i przesłało order Agapitowi. Spozstrzegłszy
później omyłkę, zawezwał go, aby order zwrócił.
Malarz widział w tem ułbanie artystycznemu swemu
honorowi i wbrew wszelkim reklamacyom wytrwał
w swym uporze, twierdząc, że i jego dzieła zasłu-
gują na to odziedziczenie, omyłka przeto jest nie-
możliwa. Tymczasem Alfred Stevens zażądał energicz-
nie swojej własności. W tym dylemacie nie udało
sobie ministrem spraw zagranicznych dać innej rady,
jak udać się do ministru sprawiedliwości, które
zawiadomiło Agapitę Stevensa, że wytoczonym zosta-
ł.

przeciw niemu proces cywilny o zatrzymanie cudzej
własności. Agapi Stevens odesłał wprawdzie order,
lecz zatrzymał dokument nominacyjny, którego, jak
mówi, oddać nie myśli. Proces jest w pełnym toku.

Sila przywidzenia. Słynny powieśnik indyjski,
o którym szeroko się rozpisyją dzienniki angiel-
skie, dawał niedawno przedstawienie w kasynie fizy-
ologicznej w Londynie. Po zamagnetyzowaniu obe-
nych, rzucił on na nich, jak powiadają, żywego kro-
kodyla. Omamienie było tak silne, iż przerażeni u-
czestnicy doświadczenia powskakiwali na okna, a na-
wet poczęli się wdrapywać na piec i szafy. Nareszcie
fakir puścił snop wody, rozumie się fikcyjnej i kro-
kodyla nieistniejącego zalał. Obudzonym widzom
znikły z pamięci.

Najdłuższym mostem kolejowym w Europie,
według *Now. Wrem*, jest most żelazny na Dnieprze
pod Jekaterynosławiem, skończony przed niedawnym
czasem. Ma bowiem 592 sążni długości, nie licząc
wiaduktów przybrzeżnych. Most ten oparty jest na 15
filarach. Górna część jego przeznaczona dla ruchu ko-
łowego, dolną pod kolej żelazną. Oddanie mostu do
użytku publicznego miało nastąpić z końcem kwietnia.

Władomosci policyjne. Straż policyjna
przytrzymała: Jana Cegielskiego, za udział w kra-
dzieży, za pijaństwo 2 osoby.

W policyi złożono: pęd ciemny, pozostawiony w je-
dnokonce Nr. 77, a który złożył Marcin Ankiel, wo-
zniczy tej doróżki; chustkę wełnianą na głowę, w kratę
ciemną, znalezionej wczoraj wieczór na plantacjach.

Repertuar teatralny.

We czwartek 5go: *Góra nasi!* komedia w 5
aktach K. Zaleskiego.

W sobotę 7go: *Nihilisci*, komedia w 3 aktach
Abrahamowicza i Ruszkowskiego; po raz pierwszy.

W niedzielę 8go: *Nihilisci*; po raz drugi.

We wtorek 10go: Na dochód Dyonizego Fel-
iksiewicza, akt. teatru krak.: *Rocznica ślubu*, ko-
medya w 1 akcie, Lancyego, odznaczona pierwszą na-
godą na konkursie warszawskim teatru Dobroczy-
ności; po raz drugi. *Wigilia ś. Andrzeja*, obraz
ludowy w 1 akcie ze śpiewami i tańcami, Dominika;
po raz drugi. Kwartet smyczkowy, wykonany przez
artystów i chór męski, wykonany przez amatorów
z grzeczności dla beneficjanta. Ostatnie przedsta-
wienie w bieżącym sezonie.

Wystawa nieustająca Towarzystwa Przyjaciół Sztuk
Pięknych w Sukiennicach otwarta codziennie od godziny
11ej do 4ej północy. — Wstęp w niedzielę 15,
w dzień poświęcenia 80 centów.

Gabinet Archeologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego
(*Collegium majus*) wzniesła można codziennie od godziny
12ej do 1ej, prócz niedziel, świąt i ferij uniwersyteckich
bezpłatnie.

Muzeum Techniczno-Przemysłowe w gmachu Franci-
szkańskim otwarte codziennie od g. 10ej do 6ej. — Wstęp
20 cent. od osoby. W niedzielę od 10ej do 2ej bezpłatnie.

Muzeum i Biblioteka XX. Czarzyńskiego z powodu re-
stauracji zamknięte przez miesiąc czerwiec.

D. 3go czerwca pochłonięto; term. od 10:5 do-
szedł do 27:0 C. Barometr nisko opadł; o godzinie
7ej rano d. 4go stan jego był 729:5 millim., term.
18:4 C. — Wiatr południowy.

We czwartek d. 5go czerwca: ś. Florency p.

Wiadomości artystyczne, literackie
i naukowe.

Wystawę zabytków z epoki Jana Kochanowskiego
odwiedzili podczas świąt kilkaset
osób. Wystawa ciągle się powiększa przez nadsy-
łanie przedmiotów z dalszych okolic. Przybyły za-
bytki i dokumenta z Bieczu, ze Świątyni hr. Sta-
niława Tarnowskiego. Nadesłali także cenne przed-
mioty: hr. Roman Biński, hr. Komorowski, hrabina
Mieczysława Dzieduszycka, hr. Mieczysław Rey,
p. Bronisław Stepiński.

Jedną ujemną dotychczas stroną wystawy był
brak, z wyjątkiem jednego autograficznego listu,
osobistych pamiętek po Janie Kochanowskim. —
Znajdującej się bowiem w zakładzie książek Czar-
towskich czażki Jana Kochanowskiego z grobo-
wicy w Zwoleniu, bukszanowej misy i sznćca,
pochodzących ze zbioru Zielińskiego, zarząd za-
kładu odmówił wydania takowych na wystawę,
gdyż statut mu na to nie pozwala. Dowiadujemy
się, iż piękna srebrna balsamiczka, ofiarowana
przez Jana Kochanowskiego, jako proboszcza po-
znanieckiego, do kościoła w Poznaniu, wysłana zo-
stała na wystawę. Zarząd wystawy przygotowuje
także śpiewy chórne *Psalmów* Jana Kochanow-
skiego, z muzyką Gomółki, słynnego kompozytora
z wieku Zygmuntów, tak, że i muzyka współcze-
sna będzie reprezentowana.

W przyszły wtorek (10go czerwca) odbędzie się
w teatrze przedstawienie na dochód upadłego
dawna na zdrowiu, zasłużonego artysty p. Dyon-
izego Feliksiewicza. Przedstawienie to (ostatnie
w tym sezonie, przed wyjazdem trupy teatralnej
krakowskiej do Tarnowa i Szczawnicy) składać
się będzie z dwóch jednaktówek: komedii Lan-
cyego *Rocznica ślubu* i obrazka Ludowego Domi-
nika *Wigilia ś. Andrzeja*, tudzież z części mu-
zykalnej: kwartetu smyczkowego i chóru męskie-
go, wykonanych przez pp. artystów i amatorów,
z grzeczności dla beneficjanta. Nikt nie zaprze-
czy, że p. Feliksiewicz, który całą swoją dugo-
letnią działalność artystyczną poświęcił teatrowi
krakowskiemu wyłącznie, był artystą zdolnym,
pracowitym, inteligentnym i pożytecznym. Cieszył
się też zawsze dobrze zasłużoną sympatją publi-
czności, która teraz właśnie ma pole dać mu czyn-
ny tej sympatyi już od półtora roku nie może wy-
stępować na scenie. Dyrekcja, ceniąc jego zasługi,
zrobiła dlań dużo, bo przez ośmiesięcie misieję
wypłacała mu stałą pensję, a teraz daje mu be-
neficyj, aby przychodzący do zdrowia artysta mógł
uzyskać środki na wyjazd do zaleconego mu przez
lekarzy miejsca kuracyi wodnej i klimatycznej.

Nie przesadzimy wcale, jeżeli powiemy, że powo-
dzenie beneficjentu jest dla niego kwestyą życia lub
śmierci, bo od wyjazdu do wód i spokojnego, a
względnie dostatniego przepędzenia tam paru mie-
siejczy, zależy w zupełności jego ostateczna rekon-
walescencya, a więc możliwość lub niemożność po-
wrotu na scenę. Spodziewać się tedy należy, że
publiczność krakowska, wchodząc w krytyczne po-
łożenie zasłużonego artysty, nie tylko na jego be-
neficyj zapali teatr, lecz i małym dodatkami ze-
chce się przyczynić do powiększenia funduszu,
stanowiącego o całym jego losie. Bilety na przed-
stawienie beneficjne są do nabycia już od dziś,
oprócz kasy teatralnej, jeszcze w cukierni pana
Roszkowskiego, tudzież w handlach pp. Miki, Ha-
wełki i Grigara, oraz u niektórych osób prywat-
nych, które przez współudział dla beneficjanta
raczyły podjąć się wyprzedaży biletów.

W poniedziałek d. 9go czerwca odbędzie się w sali
reduutowej VII wieczór muzyczny dla członków To-
warzystwa Muzycznego ze współudziałem p. Apolonii
Zoellnerowej, pod kierunkiem artystycznym Stani-
sława Niedzielskiego. Program jest następujący: Mo-
zart: *Trio B dur* Nr. 3 na fortepian, skrzypce i wio-
lonczkę; a) *Allegro*, b) *Finale*, odegrają uczniowie
szkoły Tow.; a) Thomas: *Znasz-li ten kraj* b) Ru-
binstein: *Frühlingslied*, c) Moniuszko: *Krakowiak*,
sola na mezosopran; Deklamacyę wygłosi p. Fraen-
kel; Haydn: *Waryacya F mol*, na fortepian, odegra
uczennica szkoły Tow.; a) Goltzman: *Religiöz*, z to-
warzyszeniem harmonii, b) Fitzenhagen: *Gawot*, z to-
warzyszeniem fortepianu, sola na wolonczkę; Veit:
Der König in Thule, solo kwartet męski; Rhein-
berger: *Tarantela* na 2 fortepiany i 8 rąk, odegrają
uczennice szkoły Tow.

Na Wystawę Tow. Przyj. Sztuk Pięknych nadeszły:
Budziński M., Nieporadny; Chlebowski M., Si-
bek bey; Pruszkowski G. Gwiazda spadająca; So-
kolowski 5 studyj.

Wyszedł 15 i 16 zeszyt *Dzieli poetyckich i dra-
matycznych Fryderyka Schillera*, ilustrowanych
przez znakomitych artystów. Pierwszy z nich obej-
muje dalszy ciąg dramatu *Złobcy*, począwszy od sceny
2giej aktu IV do sceny 2giej aktu V wraz z 8 il-
lustracyami; drugi tragedye *Morya Stuart*, od sceny
2giej aktu II do sceny 9ej aktu III z 5 ilustracyami.

Wydawnictwo zawiadomia, że zamówiło ozdoby
okładki do dzieł Schillera w najciekawszej introliga-
torni w Lipsku. Okładka w płótnie angielskim ko-
sztuje 1 złr. 20 c., z skórkowym grzbietem 1 złr. 50 c.

Nr. 22 *Przeglądu Lekarskiego* zawiera: Z kliniki
okulistycznej prof. Dra Rydla: Machek: Sprawozdanie
statystyczne z ruchu chorych kliniki okulistycznej uni-
wersytetu Jagiellońskiego za lata 1877 — 1882 i z wy-
konanych w tym czasie operacyi. Z kliniki chirurgi-
cznej prof. Dra Mikulicza w Krakowie. Przyczyny do
chirurgii: Trzebiński: Przyczynę do lokalizacyi
skóraków (*cyst dermoidalnych*) (c. d.). Z kliniki le-
karskiej prof. Dra Korczyńskiego w Krakowie: Ja-
worski: O stosowaniu lecznicem nowej soli karls-
badzkiej i zachowaniu się tejże w przewodzie pokar-
mowym (c. d.). Kaczorowski: O związku przyczyn-
nym zapalenia działu z innymi chorobami (c. d.).
Wiadomości statystyczne i ogólnolekarskie. Wiadomości
bieżące.

Treść Nr. 35 *Echa Muzycznego i T. atralnego*:
Józef Wieniawski (z portretem), przez J. Kleczyński-
ego; Z chwili sław, napisał St. M. Rętkowski; Cech
muzyczny krakowski w XVI wieku, napisał E. Su-
limycki; Świeżaki (c. d.); Pożar teatru miejskiego
w Wiedniu (z ryciną); Kronika; Nowości muzyczne;
Feli-ton: Za kulis. Obrazki z życia teatralnego III,
retuszował Anieli Urbański. Dodatek nut: Józef
Wieniawski „Co to jest życie”, pieśń (op. 17 Nr. 2);
Paderewski „Album Tatrzańskie” (op. 12 Nr. 2).

Henryk Nitschman, znany autor polskiej litera-
tury, rozpoczął w Nrze 21 czasopisma: *Magazin für
die Literatur des In- u. Auslands* drukować rzecz
pod tyt. *Die heutige Literaturaburgung in Polen*.
Jestto dłuższa wzmianka bibliograficzna, poświęcona
Szulskiemu, Maciejowskiemu, Szmilowi, K. Kalince,
Kubali, Korzonowi, Jarochowskiemu,

PODZIĘKOWANIE.

Dotknęta ciężkim i bolesnym ciosem przez śmierć męża mego, doznałam w mem nieszczęśliwej wielkiej pociechy okazaniem mi współczuciem i oznakami czci i szacunku d'a jego pamięci.

Nie mogąc wszystkim osobom złożyć podziękowań, składam ją publicznie, a osobliwie J.W. Prezydentowi m. Krakowa Dr. Ferdynandowi Weiglowski, Świątnej Radzie miasta Krakowa, X. Eberhardtowi S. J. spowiednikowi ś. p. męża mego, X. Stanisławowi Załęskiemu S. J., który pomny lat dziecinnych, okazywał zmarłemu w ciągu życia i choroby dowody swej przyjaźni, a nad grobem piękną mową pożegnał go i podniósł ciche cnoty jego, — Przewielebnemu Duchowniństwu świeckiemu i zakonnemu, Szanownemu Towarzystwu Strzeleckiemu, Szanownej Straży pożarnej wraz z Jej naczelnikiem p. Eminowiczem Wincentym, wszystkim Kolegom, Przyjaciołom i Znajomym, wreszcie wszystkim, którzy mu ostatnią oddali usługę, odprowadzając go na miejsce wiecznego spoczynku, — składam z głębi serca staropolskie „Bóg zapłać!“

Helena Trauczyńska z rodziną.

(1537)

Osoba uzdolniona w damskiej krawiectwie, czyni, poszukuje miejsca do szycia na dnie, na wieś, do miasta albo do kapiel. Wiadomość przy ul. Floryjańskiej Nr. 16, na I. piętrze, w podwórku. (1515)

Ekonom wzorowy, żonaty, z kilkuletnią praktyką, z dobrymi świadectwami i listami polecającymi, poszukuje posady od 1 lipca b. r. Adres: A. poste restante Jasło. (1513-13)

Dr. Tytus Szczepański

od lat 12 kierujący lekarz zakładem drogowym

w Żegiestowie,

oznajmia z powodu wielokrotnych zapytań, że nadal ordynuje w tymże zakładzie. (1516-1-3)

Kto by zechciał pod opiekę rodzicielską powierzyć dziecko osobie poważnej — jadącej do Rakbi — podczas sezonu kąpielowego, proszę zgłosić się pod Nr. 18 przy ulicy Szpitalnej, na drugie piętro. (1517-1-2)

Subjekt cukierniczy

uzdolniony w tym zawodzie — jakoteż i praktykant

znajdzie umieszczenie w cukierni Jana Baumana w Bochni. (1512-1-3)

Dom 2-piętrowy w Krakowie

z oficynami, z obszernym dziedzińcem i ogrodem, w części wolny od podatku na lat 12, do sprzedania z wolnej ręki bez pośrednictwa. Wartość żądana w stosunku do dochodu około 7 procent czystego. — Wiadomość u p. GROSSER, ulica Długa Nr. 22. (1519-1-3)

Weyla stożek kąpielowy do ogrzania jest najpraktyczniejszą przyrządem kąpielowym na wieś. Za 3 szt. można mieć ciepłą kąpiel. Dotychczas sprzedano 7000 szt. Cenniki darmo. Także na częściowe spłaty. L. Weyl, posiadacz c. k. przywileju w Wiedniu, Röntnering Nr. 17. Wanny kąpiel. do ogrzania, przyrządy natryskowe, lodownie i t. d. Przesyłka na prowincję opłat. (1514-1-30)

Jan Gettmann, handlarz win i posiadacz wino w WERSCHETZ, w Poldu, Węrzecz, poleca swoje kilkakrotnie odznaczane WINA górskie białe, białe i czerwone, różnych lat. Cenniki na żądanie opłatnie. (1422-3-10)

Podpisane jedyną rozprawy tanie źródło sprowadzania z krajów produkcyjnych wprost do wódek **surowej kawy** rozsyła w paczkach po 4 1/2 kilo netto towaru pożyta za zaliczką należytości następnego wyborze, czyste, silne, aromatyczne, niefałszowane gatunki po wymierzonych cenach za 1 kilo netto z celnym i opłatą poczt. bez wszelkich kosztów dla odbierającego. (1398-7-12)

Perłowa Ceylon najl. najp. zbr. zbr.	1-76
Costarica , zielona	1-65
Mandila , jasna	1-78
Ceylon najlepsza, niebiała	1-64
B. najlepsza, zielona	1-64
Mokke , prawdziwa arabska	1-84
Afrikańska Mokke , żółta	1-54
Menado , najlepsza żółta Jawa	1-60
Cuba , najlepsza wielokolorowa	1-80
Jawa , najlepsza, zielona	1-52
Domingo , wyborowa	1-46
Santos , smaczna	1-38
Rio , bez przysmaku	1-32
Bahia , dobra i silna	1-24
Jamaica , silna najlepsza	1-28

R. Maitl w Tryescie.

Czciockami Drukarni „Czasu“

Konkurs

na posadę dyrektora dóbr fundacyi Stanisł. hr. Skarbka.

Kurator fundacyi Stanisława hr. Skarbka rozpisuje niniejszym konkursem na posadę dyrektora dóbr tejże fundacyi, pod następującymi przez Radę administracyjną uchwałą z 24 maja r. b. ustanowionymi warunkami:

1. Emolumenta dyrektora dóbr będą wynosić:

a) roczna płaca 2000 złr. wraz z trzema kwinkweniami po 200 złr. od dnia stabilizacji na posadzie;
b) wolne pomieszczenie w gmachu teatralnym, dotychczas przez byłego dyrektora zajmowane, a składające się z 5 pokoi, przedpokojem i kuchnią na II. piętrze;
c) w podróżach urzędowych dyteta dzienna 4 złr., zwrot za drugą klasę kolei, a w braku kolei milowe po 1 złr. od mili.

2. Posada przez pierwsze dwa lata prowizoryczna z obopólnym prawem półrocznego wypowiedzenia przed końcem każdego roku służby. Po upływie prowizorycznej służby może zamianowany dyrektor dóbr żądać zawarcia z nim kontraktu na pewną ilość lat. Kontrakt ten zawrze Kurator fundacyi i zatwierdzi Rada administracyjna, a w tymże zostanie zastrzeżeniem, że oddalenie nastąpić może tylko przez Radę administracyjną na propozycję Kuratora.

3. Zamianowanemu dyrektrowi dóbr przysłuha prawo przystąpienia do funduszu emerytalnego, z zastrzeżeniem, że za lata prowizorycznej służby uiszczone wkładki, mogą mu być zwrócone w razie wystąpienia ze służby fundacyjnej przed uzyskaniem stabilizacji.

4. Do uzyskania posady dyrektora dóbr fundacyi będzie wymaganiem:

a) aby starający się przekroczył 30 rok życia i świadectwem lekarskim wykazał stan swojego zdrowia;
b) aby przedłożywszy świadectwa odbytych szkół, dołączył dowody znajomości gospodarstwa rolnego i lasowego, znajomości ustaw krajowych i manipulacji biurowej;
c) aby wykazał się znajomością języków krajowych i języka niemieckiego.

5. Obowiązkiem dyrektora dóbr fundacyi będzie spełnianie wszelkie agendy zarządu dóbr i lasów fundacyi, a instrukcja, którą każdy ubiegający się o tę posadę przejrzeć może w biurze Administracji centralnej fundacyi, określa szczegółowo te agendy.

6. Termin do wniesienia podań kompetentów oznacza się na sześć tygodni od daty pierwszego ogłoszenia w urzędowej Gazecie lwowskiej, a nieuwzględnione podania zwrócone zostaną w przeciągu dalszych sześciu tygodni.

7. Podania wnoszącej można do Administracji centralnej fundacyi we Lwowie, gmach teatralny, I. piętro, Nr. 29. (1467-2-3)

Dr. W. Kretowicz

ordynuje w sezonie tegorocznym jak w roku zeszłym w **Karlsbadzie**. Mieszka: Kaiserstrasse „zur Stadt Warschau“. (1859-5-6)

Odnieszone na wszystkich wystaw. powz.

Aug. Tschinkel Söhne

ces. król. nadw. dostaw.
fabryki: w Schönfeld, Lobositz, Lablanie, Wiednia
polecają swe uznane wyroby:
OWOCY CUKRZONE
Proszek
czokoladowy
czokoladę,
cukierki,
kompoty,
kakao bez tłuszczu.

Skład w Wiedniu, Kärntnerstrasse 43; Praga, Herrng. i Budepescze, Kroneng.; Linz, Landstrasse; Tryescie, Via validiro 14; Berlinie, Friedenstr.; Eger, Am Platz. Do nabycia we wszyst. wiek. handl. korzen. i jak.

Hänslera płaskie dachy z drewnianego cementu prawdziwego tylko przez przedsiębiorstwo Otto Gräfe w Wiedniu, II., Josefingasse 7.
Dachy te są nieprzemakalne, ogniotrwałe, mocne, bez potrzeby naprawy i tanie, dozwolone przy budowach w wieloletni okres polisyjny. Wykonanie we wszystkich okolicach punktualnie z drożdżem, poręczem. Polecam najlepiej mój skład kamiennej papy dachowej. — Objaśnienia, prospekt, kosztorysy darmo. (414-19-25)

Józef Matrasiewicz, malarz
w Krakowie, ulica Krupnicza Nr. 3,

podejmuje się wszelkich robót w zakres malarstwa wchodzących, mianowicie: malowania kościołów, pokoi, sztyldów, oraz lakierowania i pokostowania drzwi i okien, tak w miejscu jak i na prowincyi. (1598-1-12)

OGŁOSZENIE.

L. 3798

(1536)

Dnia 10 czerwca 1884 r. o godzinie wpół do 10 przed południem odbędzie się w gmachu galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego przy ulicy Karola Ludwika L. 1 w sali posiedzeń:

83-cie losowanie listów zast.	4%	nieokr.	w snmie	138.154
31-sze	5%	"	"	101.600
21-sze	5%	okres.	"	278.800
6-te	4%	"	"	8.000

Z Dyrekcyi

galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego
we Lwowie dnia 28 maja 1884 r.

Licytacya obrazów olejnych

przy ul. Grodzkiej pod l. 59 w sklepie.

Za zezwoleniem Świątelnego Magistratu odbywać się będzie poczwąszy od czwartku 5 b. m. i w następnych dniach, każdym razem od 9ej do 1ej w południe i od 3ej do 6ej godziny popołudniu, **licytacya rozmaitych obrazów olejnych w pięknych ramach**, wykonanych przez nowszych artystów. Na tę licytację zaprasza się najuprzejmiej Szanowną Publiczność mającą chęć kupna. (1518-1-3)

Licytacya przy ulicy Grodzkiej l. 59 w sklepie.

Pracownia kamieniarska
FABIANA HOCHSTIMA

w Krakowie przy ulicy św. Gertrudy, zaopatrzona jest w **NAGROBK** z najtrwalszego piaskowca, marmuru lub granitu wykonane, w różnych cenach, poczwąszy od 20 złr. Przyjmuje się również zamówienia wedle nadesłanych rysunków na roboty architektoniczne z piaskowca lub wapienia własnych łomów i na posadzki różnobarwne marmurowe lub mazaikowe ogniotrwałe. **Ceny znacznie niższe.** (1468-2-3)

Zakład wodoleczniczy

Bystra pod Bielskiem

(w Szląsku austr.)

pół godziny jazdy od stacyi kolejowej Bielsk-Biała, trzy godziny jazdy koleją od Krakowa oddalony, otwarty od 15 Maja b. r. (1857-8-10)

Lekarz zakładowy: **Dr. T. Bieliński.**

Piwo Tenczyńskie.

Z powodu zmian zaprowadzonych w browarze, tak w zarządzie jak i w wyrobie piwa, mamy zaszczyt podać do wiadomości publicznej, że z dniem 1 maja b. r. rozpoczęliśmy nanowu sprzedaż piwa Tenczyńskiego w agencji przy ulicy Szpitalnej pod Nr. 19.

Zarząd browaru.

Objawszy ponownie po latach ośmiu obowiązki piwowara w browarze Tenczyńskim z dniem 1ym listopada r. z., mam zaszczyt zawiadomić dawnych łaskawych odbiorców, że z dniem 1 maja r. b. rozpoczęła się sprzedaż znanej dobroci **piwa Tenczyńskiego** na beczki i butelki w Krakowie przy ulicy Szpitalnej pod Nr. 19. (1842-7-20)

Wesely, piwowar Browaru Tenczyńskiego.

ZAPALENIE OSKRZELI, KASZEL, KATARY
KATARY, SUCHOTY, Astmy
Leczą się szybko i z pewnym skutkiem przez użycie

KROPEL LIWONSKICH
(GOUTTES LIVONIENNES)

Z Kropel drzewa bukowe, Smółki Norwęgskiej i Balsamu Tolutańskiego
P. TROUETTE-PERRET
Jest to środek niezawodny, leczący radykalnie wszelkie słabości organów oddechowych, zalewany przez niezawodność lekarską jako jedynie skuteczny. Jedyny który nie tylko nie utrudza żołądka, ale go jeszcze wzmacnia i obudza apetyt. Dwie krople rano i wieczorem wystarczają do pokonania chorób pierśowych w najskrajniejszych objawach.

Skład główny: TROUETTE-PERRET, 165, ulica Saint-Antoine, w PARYŻU i w głównych aptekach. — Dla uniknięcia fałszu wymagaj należy Słupki francuskiego Nagła na każdym flaconie.

W Krakowie w trzech aptekach pp. Trzyczynskiego, Redyka i Wisniewskiego. (543-17-1)

OBWIESZCZENIE.

Otrzymałszy zezwolenie na ładowanie węgla nad Przemszą przy młynie Przyski w Prusach, mogę podjąć się przewozu węgla pruskich na przestrzeni Wisły do Krakowa i Królestwa polskiego po najniższych cenach.

Chcący korzystać z mojej oferty, raczą się łaskawie zgłosić do

Julliusza Katza,

generalnego agenta kopalni węgla i wapna Hugona hr. Henkla v. Donnersmark w Kattowicach, w Szląsku Pruskim. (1427-2-4)

Realność obszerna pod l. 11/50 ulica Nad Rudawą (Smoleńsk) w Krakowie — jest do sprzedania. Pośrednictwo wykluczone. Wiadomość na miejscu. (1509-2-4)

Krawiec męzki. Uczuwać się dający brak dobrego i zdolnego krawca męskiego w Rzeszowie, zachęci może którego z większego miasta, do stałego osiedlenia się w Rzeszowie, a przy chętnie i rzetelnej pracy zapewnić sobie egzystencję. (1406-3-3)

DRUKARNIA
J. A. Pelara w Rzeszowie
poszukuje zdolnego **zecerę.**

Zgłaszać zechcą się tylko ci panowie, którzy są biegli w robotach tabelarycznych, akcydensach i czytaniu korekty, i życzą sobie zająć stałe a spokojne miejsce. (1463-3-3)

Masła ze słodkiej smietanki, codziennie świeżego, z dóbr Kokotowskich Sledziejowice, ze znakiem [Złoty Medal], z dniem 1 czerwca, po 16 ct. krążek, dostać można w każdej ilości w handlu **Edwarda Fuchsa.** (1461-3-4)

OSTATNI WYNALEZEK
NAJDELICATNIEJSZE
Wydło IXORA
ED. PINAUD
ST. BOULEVARD DE STRASBOURG, 57
PARIS
Wydło IXora nie tylko się zaleca wykwintnymi i trwałymi zapachem, ale nadto posiada szczególną własność: sprowadza smaczność. Łagodni i biali powolają ciała i nadaje jej polską młodość. Bez przesady utrzymujemy, że wydło nie posiada równego sobie. (544-12-3)

Obrazy druki olejne,
czyli **fabryka barokowych ram złotych dla handlarzy.**
Najtęjsze źródło sprowadzenia.

A. Brichenfried
w Wiedniu, VI., Gumpendorferstr. 113. (1428-3-3)

Dr. HARTMANN
„AUXILIUM“
najlepszy znany środek leczniczy bez wstrzykiwania przedw. siarotokowi u mężczyzn i Dr. Hartmanna
Auxilium dla kobiet przeciw zławom (czy świeżo powstałym, czy zastarzałym) jest to nabywa wraz z pouczającą broszurą i biletem upoważniającym do jednej konsultacji w zakładzie Dr. Hartmanna, we wszystkich aptekach po cenie 2 złr. 80 c. i w głównym składzie W. Twerdy apt. i K. Kohlmarkt 11 w Wiedniu.
Tylko w znak ochronny i bilet zaopatrzony Auxilium jest skuteczne i prawdziwe. Pan Dr. Hartmann od wielu lat słynnie znany specjalista, wedle dyplomu z r. 1870 mianowany członkiem wiedeń. lekar. wydziału, ordynuje od godz. 9-21 od 4-6 w swoim zakładzie, gdzie wyłącza kłó, wyrzuty, choroby skórne i t. j. choroby kołose i t. j. zabiegiem męzkie wedle nader rozumnej metody, bez następ. ciępiel i przerej wzdoln. Honorarium skromne. Leczy także listownie w Wiedniu, Städt. Sallergasse 11. (1070-59-1)
Sklad w KRAKOWIE u W. Redyka apt.

KLAS. BRUCHBÄNDER
JOHNE REDEK
najnowszey konstrukcyi, nader praktyczne i trwałe, tudzież wszelkie rodzaje bandaży, opasek, angielskich i francuskieł pończoch zylakowych, najwziewszsz sponzoryja i wszelkie chirurgiczne towary gumowe. (344-19-20)
O. Neupert w Wiedniu jak dawn. tylko I. Graben 29 im Inncr des Trattenhofes.
Firma założona w roku 1873.

Prawdliwe wyroby paryskie
najlepsze kauczukowe i gumowe, stosownie do dobroci, po złr. 1, 2, 3, 4, 5 złr., rozsyła **PUNKTUALNIE** za zaliczką lub za gotówkę (1415-48-1)
Pierre Mounier, w Wiedniu, Kärntnerstrasse 14 w Bazarze i Frelung 2 w Bazarze.

Kapiele
jodowe
BAD HALL
w cesarstwie austr., w kraju koronnym Górnej Austrii.
Najczystszy zdroj jodowy stalego lądu, znakomitej sily leczniczej, w zotach, angielskiej chorobie, wszelkich chorobach organów piciowych przewlekłych zapalenich kości i stawów i ich następstwach i t. d. Stacyj kolejowej Steyr, Wels i Rohr (Kremsalbahnhof).
Rozpoczęcie pory kąpielowej 15 maja, zakończenie 30 września.
Bliszej wiadomości udziela krajowy zarząd kąpielowy w Bad Hall.
Od wydziału krajowego Gór. A. (1167-6-6)
Wodę jodową i sól jodową można sprowadzić wprost od zarządu kąpielowego Bad Hall.

Motor parowy.
Kosztu ruchu 5% tanisze niż przy każdej innej maszynie do ruchu, za poręczeniem. Patent. we wszystkich krajach. Korzyści: Żaden osobny palacz, żaden ubytek pary, żaden osad kotłowy, żadna urzędowa koncesya, żaden fundam. lub osobny kamień. Tania cena zakupu, cichy chód, prosta konstrukcyja itd.
C. k. fabryka machin H. C. Hoffmeister
w Wiedniu, Meidling, Hauptstrasse Nr. 11.
Świadectwa zdań o próbach humowania przez radę rządowego prof. J. Radingera i polecenia o wykonanych maszynach, następnie prospekt wraz z opisami darmo i opłatnie. (1125-8-8)
Odpowiedzialny rządca Drukarni **Józef Zakocinski.**

Dr. Kłodzianowski,
delegat austro-węgierski w Egipcie, praktykuje przez lato (1409-3-3)
w MARIENBADZIE.
Kaiserstrasse, Villa-Nizza.

Dzierżawa.

W dobrach Krakowie jest od 1go lipca 1884 r. do wydzierżawienia:

Folwark 1° kilometr. od miasteczka przy gościńcu rządowym położony, 500 morg. ziemi, 100 morg. łąk, z obsiewami ozimymi i jaremi. Budynek przeważnie murowane w dobrym stanie. Prawo pobierania nawozu z koszar kawalerii po kilogr. odległych, ogromna łatwość zbryt mleka w większych ilościach, robotnik tani i dostateczny. (1475-6-6)

Bliszych szczegółów udziela Administracya dóbr Krakowieckich w Krakowie

Stephanie-Ess-Bouquet
najtęjsze i najlępsze perfumy:
w oryginal. flaszeczkach z złr. 6 flasz. 5 złr. w a. (1106-12-100)
GUSTAV GUNESCH,
drogista,
w Wiedniu, I., Kärntnerstrasse Nr. 4.
Odpisze lączy otrzymują nazw. załatw.

Największa apteka
homeopatyczna w Austrii.

Dostojnej Szlachcie, Przewielebnemu Duchowniństwu i Szanownej Publiczności, polecam moją najstarszą słynną

homeopatyczną aptekę
pod białym jednorożcem
w Pradze czeskiej.

Łaskawe zamówienia przekazem pocztowym uskuteczniamy jak najprędzej i najsumiennie. (963-11-20)

Skład wszelkich środków homeopatycznych, dotyczących przyborów, amerykańskich tyktur, domowych, podróżnych i weterynaryskich aptekek kieszonkowych, w gustownych lub skromnych pudełkach.

Rudolfa Beera następcą
Maks. Fanta,
właścicieli homeopatycznej apteki w Pradze czeskiej „pod białym jednorożcem“
Staromiejski Rynek.

Płótno King.

Krótką trwałość płótna (w skutek chemicznego blichowania) spowodowała nas do wyrobienia pod powyższą nazwą materij posiadającej trzykrotne trwanie płótna a tęższej o 60 procent. Płótno King jest najlepszą, najtrwalszą i najtęższą materiją na wszelkie gatunki bielizny. Nasz znak jest urzędowo ochronionym, kto go naśladowie, zostanie sądowo ukarany. Płótno King sprzedaje nasz podpisany skład:
1 sztukę 78 centym. szerok. 20 metr. długości na kałesony i bieliznę bardzo trwałą 7-
1 sztukę 88 centym. szerok. na piękne koszule męskie i damskie, wszelkie gatunki bielizny i t. j. 8-50
1 sztukę 175 centym. szerok. 15 metr. długości na 6 sztuk wiel. prześcieradeł bez szwu 11-80
1 sztukę 195 centym. szerok. na włoskie łóżka 12-80
Celem przekonania się o gatunku, przesyłamy bezpłatnie próbki wszystkich gatunków. (937-245-1)

M. Beyer i Sp.
w Krakowie,
Sukiennice Nr. 13—14.